

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1.	Nazwa zajęć/przedmiotu:	Stary Testament – księgi mądrościowe
2.	Nazwa zajęć/przedmiotu w języku angielskim	Old Testament - Wisdom Books
3.	Kod zajęć/przedmiotu:	12-B031-22
4.	Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny):	obowiązkowy (kanon)
5.	Kierunek studiów:	teologia
6.	Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie):	jednolite studia magisterskie
7.	Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny):	ogólnoakademicki
8.	Rok studiów (jeśli obowiązuje):	czwarty
9.	Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW):	40 h W, 6 h ĆW
10.	Liczba punktów ECTS:	3
11.	Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:	ks. prof. dr hab. Janusz Nawrot, jannaw@amu.edu.pl
12.	Język wykładowy:	polski
13.	Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie):	nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu

- przekazanie poszerzonej wiedzy o nurcie mądrościowym starożytnego Bliskiego Wschodu i źródła mądrości dla Izraela w Egipcie i Mezopotamii;
- podanie pełniejszej wiedzy o pismach mądrościowych Starego Testamentu (kompozycja i gatunki literackie, etapy tworzenia ksiąg, chronologia ksiąg; autorzy i ich wpływ na ubogacenie życia społecznego);
- ukazanie głównych tematów teologicznych ksiąg mądrościowych z głównymi tematami rozpatrywanymi zbiorczo (Bóg w teologii mądrościowej, teologia moralna, problem cierpienia, pomyślności niegodziwców i bogaczy, niesprawiedliwość społeczna, sens wierności Bogu i Jego prawu, zdobywania mądrości, miłości oblubieńczej, rodziny, patriotyzmu, pracy, przemijania, itd.);
- przekazanie poszerzonej wiedzy o teologii ksiąg głównych postaci nurtu mądrościowego w Izraelu (Psalmy, Hiob, Kohelet, Pieśń nad pieśniami, Tobiasza, Judyty, Estery, Księga Mądrości) ze szczególną egzegezą ważniejszych tekstów;
- ukazanie pogłębionej wiedzy o teologii ksiąg aforystycznych (Księga Przysłów i Syracha);
- prezentacja głównych tematów nurtu mądrościowego;
- nabycie umiejętności samodzielnej egzegezy tekstów literatury mądrościowej, ich interpretacji w świetle teologii biblijnej Starego i Nowego Testamentu oraz problemów współczesnego świata i Kościoła.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

- znajomość głównych nurtów teologicznych Pięcioksięgu, zwłaszcza prawodawstwa;
- znajomość zasad metody historyczno-krytycznej w egzegezie tekstów biblijnych.

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EU) dla kierunku studiów

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka	Symbole EU dla kierunku studiów
031_01	wskazuje podstawowe cechy charakterystyczne nurtu mądrościowego na Bliskim Wschodzie (Egipt, Mezopotamia), wskazuje główne tematy właściwe temu nurtowi poza Izraelem;	T_W01; T_W05; T_U01
031_02	charakteryzuje cechy i etapy tworzenia poszczególnych ksiąg mądrościowych;	T_W01; T_W05
031_03	wymienia główne tematy teologiczne w księgach Hioba, Koheleta, Pieśni nad pieśniami, Tobiasza, Judyty, Estery i Mądrości ilustrując je przykładami z tych ksiąg;	T_W01; T_W03; T_W05; T_U01
031_04	wylicza wiodące tematy teologiczne ksiąg Przysłów, Syracha i Psalmów mądrościowych	T_W01; T_W05; T_U01
031_05	definiuje najważniejsze tezy mądrościowe Starego Testamentu i ich podjęcie lub rozwój w teologii Nowego Testamentu;	T_W01; T_W03; T_W05; T_U01
031_06	przeprowadza samodzielnie szczegółową egzegezę najważniejszych tekstów literatury mądrościowej z zakresu całości omawianego materiału	T_W03; T_W05; T_W15; T_U01; T_U02
031_07	potrafi przyporządkować właściwe teksty biblijne poszczególnym kwestiom teologicznym	T_W03; T_W04; T_W05; T_W15; T_U01; T_U02
031_08	interpretuje tematy teologii mądrościowej w świetle całości teologii biblijnej Starego Testamentu	T_W01; T_W03; T_W04; T_W05; T_U01
031_09	posiada zdolność do aktualizowania teologii mądrościowej w życiu dzisiejszego człowieka i Kościoła; jest otwarty na dyskusje o współczesnych problemach moralnych i społecznych broniąc stanowiska Kościoła; postępuje zgodnie z nauczaniem Kościoła czerpiąc z teologii nurtu mądrościowego;	T_W04; T_W05; T_W11; T_W14; T_U02; T_U09; T_U10; T_U12; T_U13; T_K01; T_K02; Tk_K06; Tk_K07

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Wykłady:	
Funkcjonowanie i charakterystyka tradycji mądrościowej Bliskiego Wschodu i Izraela.	031_01
Cechy literatury mądrościowej, gatunki literackie, etapy tworzenia ksiąg prorockich; chronologii ksiąg.	031_02; 031_09
Teologia nurtu mądrościowego: Bóg w teologii proroków, teologia moralna, problem cierpienia, pomyślności niegodziwców i bogaczy, niesprawiedliwość społeczna, sens wierności Bogu i Jego prawu, zdobywania mądrości, miłości obłubieńczej, rodziny, patriotyzmu, pracy, przemijania.	031_03; 031_07; 031_08; 031_09; 031_10
Teologia ksiąg Hioba, Koheleta, Pieśni nad pieśniami, Tobiasza, Judyty, Estery i Mądrości, w tym teologia ważniejszych perykop biblijnych.	031_03; 031_07; 031_10

Teologia Przysłów, Syracha i Psalmów mądrościowych.	031_04; 031_07; 031_08; 031_10
Uniwersalizm teologii mądrościowej.	031_05; 031_07; 031_08; 031_09; 031_10
Teologia mądrościowa w relacji do nauczania Nowego Testamentu.	031_06; 031_07; 031_08; 031_09; 031_10
Ćwiczenia:	
Niektóre aspekty mądrości życiowej w księgach aforystycznych (kobieta, przyjaźń, wychowanie).	031_4
Różne aspekty mądrości życiowej w poszczególnych księgach Starego Testamentu w odniesieniu do Jezusa Chrystusa jako źródła mądrości (potwierdzenie zgodności nauczania i postępowania Chrystusa z zasadami mądrościowymi).	031_5; 031_7
Samodzielna, szczegółowa egzegeza najważniejszych tekstów literatury mądrościowej z zakresu całości omawianego materiału.	031_7; 031_8

5. Zalecana literatura:

- T. Brzegowy, *Pisma mądrościowe Starego Testamentu*, Tarnów 2003.
- T. Brzegowy, *Psalterz i Księga Lamentacji*, Tarnów 2003.
- *Mądrość starotestamentowego Izraela*, w: *Wprowadzenie w myśl i wezwanie ksiąg biblijnych*, t. 6, Warszawa 1999
- Tronina, A., *Teologia Psalmów*, w: *Jak rozumieć Pismo Świąte*, t. 8, Lublin 1996
- Synowiec J.S., *Mędrcy Izraela, ich pisma i nauka*, Kraków 1997.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	X
Wykład problemowy	X
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X
Inne (jakie?) -	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu								
	031_01	031_02	031_03	031_04	031_05	031_06	031_07	031_8	031_09
Egzamin pisemny	X	X	X						X
Egzamin ustny									
Egzamin z „otwartą książką”					X	X	X	X	
Kolokwium pisemne									
Kolokwium ustne				X	X		X	X	
Test									
Projekt									
Esej									
Raport									
Prezentacja multimedialna									
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)									
Portfolio									
Inne (jakie?) -									

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		46
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	25
	Czytanie wskazanej literatury	33
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	-
	Przygotowanie projektu	-
	Przygotowanie pracy semestralnej	-
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	20
	Samodzielne przygotowanie egzegezy wskazanych tekstów ksiąg mądrościowych	26
	...	-
SUMA GODZIN		146
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		5

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

- bardzo dobry (bdb; 5,0) – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach uczenia się
- dobry plus (+db; 4,5) – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach uczenia się
- dobry (db; 4,0) – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach uczenia się
- dostateczny plus (+dst; 3,5) – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami określone w efektach uczenia się
- dostateczny (dst; 3,0) – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami określone w efektach uczenia się
- niedostateczny (ndst; 2,0) – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach uczenia się